

አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ
ልማት ኮሚሽን

የዛፍ መቁረጥና ማዘዋወር ፈቃድ አሰጣጥ አፈጻጸም
መመሪያ ቁጥር 01/2012

ሰኔ/2012 ዓ.ም

አዲስ አበባ

ዛፍ/ዛፎች/ለህብረተሰቡ የሚሰጡት ጥቅም ከፍተኛ በመሆኑና ይህንን ጥቅም ቀጣይነት እንዲኖረው የዛፍ ባለቤት መብት ሊጠበቅ ሆኖ ለከተማው ህብረተሰብ ከሚሰጡት ዘርፈ ብዙ ጥቅምና አገልግሎት አኳያ ዛፍ ለመቁረጥ ወይም ለማዘዋወር ህጋዊ አሰራር መዘርጋት በማስፈለጉ፤

ከዛፍ/ዛፎች የሚገኘውን ማህበራዊ ኢኮኖሚያዊ እና ፖለቲካዊ ጠቀሜታ ዘላቂ ለማድረግ እና በዘፈቀደ የመቁረጥ ባህልን በማስቀረት በህጋዊ መንገድ ተቆረጦ አገልግሎት እንዲሰጡ ለማስቻል የአጠቃቀም ስርዓት መዘርጋት በማስፈለጉ፤

ዛፍ/ዛፎች/ከፍተኛ አገልግሎት ያላቸው ቢሆንም በአግባቡና በወቅቱ ጥቅም ላይ ካልዋሉ በከተማው በሚገኙት መሰረት -ልማቶችና የመኖሪያ አካባቢዎች እንዲሁም በሰው ህይወትና ንብረት ላይ ከፍተኛ አደጋ ሊያስከትሉ ስለሚችሉ ይህንን ከግምት ውስጥ በማሰገባት የዛፍ/ዛፎችን/ ለመጠቀም እንዲቻል ህጋዊ መሰረት እንዲኖረው ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ፤

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አሰራጻዊ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 64/2011 አንቀጽ 36 ንዑስ አንቀጽ 11 መሰረት ከፈቃድ ሰጪው ኮሚሽን መሰሪያቤትና እና ከኮሚሽኑ ተጠሪ መሰሪያቤቶች ፍቃድ ሳያገኙ በግልምሆነ በማህበር የለሙትን ዛፎች እንዳይቆርጡ/እንዳያዘዋወሩ /ይህ መመሪያ በአዲስ አበባ አስተዳደር አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን ተዘጋጅቷል፡፡

ክፍል አንድ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን የዛፍ/ዛፎች/ማዛወርና መቁረጥ ፈቃድ አሰጣጥ መመሪያ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፤

2. ትርጓሜ

ቃሉ አገባብ ሌላ ትርጓሜ የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ ፦

1.«**ዛፍ**» ማለት በዓይነት፤ ኮሚሽኑ ዛፍ ብሎ የሚሰይመውና በመጠኑ ሳይላይ የእንጨትነት ፀባይ ያለው ተክል ነው፡፡

2.«**ዛፍ መቁረጥ** » ማለት አንድ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ዛፎችን ከነበሩበት ቦታ ላይ በመቁረጥ ማንሰት ማለት ነው፡፡

3.«**የዛፍ ማዘዋወር** » ማለት አንድ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ዛፎችን በቋሚነት ያድጉ ከነበሩበት ቦታ ወደሌላ ሲያድጉ ወደሚችሉበት ቦታ ማዘዋወር ማለት ነው፡፡

5.«**የዛፍ ማዘዋወሪያ ጥያቄ ማስተናገድ** » ማለት ግለሰቦች /ድርጅቶች ማህበራት በግል ይዞታቸው የሚገኙትን ዛፎችን ለማዘዋወር ሲፈልጉ በቅድሚያ ለኮሚሽኑ ለክ/ከተማ ወይም ለወረዳዊ አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ፅ/ቤት ማዘዋወር ፈቃድ እዲያገኙ ጥያቄ በማቅረብ የሚሰተናገዱበት አሰራር ነው፡፡

6.«**የፈቃድ ሰጪው መ/ቤት** » ማለት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን እና ተጠሪ ነታቸው ለኮሚሽን መሰሪያቤቱ የሆኑት ከክ/ከተማ አስከ ወረዳ ያለው መዋቅር ማለት ነው፡፡

7.«**ፈቃድ**» ማለት በዚህ መመሪያ መሰረት የለማ ዛፍ ለማዛወር፣ ለመቁረጥ እና ለመጠቀም የተሰጠ ፈቃድ ማለት ነው ፡፡

8.«**የፈቃድ ክልል**» ማለት ማናቸውም ፈቃድ የተሰጠበት ሰፍራ ነው፡፡

9.«**ሮያሊቲ ክፍያ**» ማለት በመንግስት ሆነ በግል የለሙ ዛፎችን ለመቁረጥ ፈቃድ ለወሰደ ባለ ፈቃድ ከሚቆረጡት ዛፍ/ዛፎች /ላይ ዉጤቱ በመቶ እየተሰላ የሚከፈል ክፍያ

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ክልል ውስጥ ዛፍ በሚገኝባቸው ቦታዎች ይዞታ እና ክልል ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

4. የመመሪያ ዓላማ

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ክልል ውስጥ የሚገኙትን ዛፍ/ዛፎችን/ ለመቁረጥ ለማዘዋወር እንዲቻል የፈቃድ አሰጣጥና ፈቃድ ጠያቂዎች

ግልፅነትና ተጠያቂነት ያለው አሰራር ለመዘርጋት፤

5 የፈቃድ ሰጭው አካል ተግባርና ኃላፊነት

5.1 ፈቃድ ሰጭው መ/ቤት የሚከተሉት ተግባርና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡፡

ሀ ፈቃድ ከመሰጠቱ በፊት ፈቃድ የሚያሰጡ ሁኔታዎች መኖራቸውን ያረጋግጣል፤

ለ በከተማ፣ ክ/ከተማ እና ወረዳ የቀረበውን ጥያቄ በባለሙያዎች ያሰጠናል፤

ሐ የቀረበው የጥናት ሪፖርት ገምግሞ/መርምሮ/ ፈቃድ ለመሰጠት በቂሆኖ ካገኘው ሌሎች ቅድመ ሁኔታዎች እንዲሟሉ ያረጋግጣል፤

መ ፈቃድ ጠያቂው ፈቃድ በጠየቀበት ዛፍ ላይ ህጋዊ ባለቤትነት ወይም በህግ የተሰጠ የባለቤትነት መብት እንዳለው ያረጋግጣል፤

ሠ ፈቃድ የተሰጠው አካል ቆረጣ ከማካሄዱ በፊት የሮያሊቲ ክፍያ እዲከፍል ያደርጋል፡፡

ረ አገልግሎት ጠያቂው የሚጠበቅበትን ሁሉ ማሟላቱ ሲረጋገጥ ዛፉን/ዛፎችን/ የመቁረጥና የማዘዋወር ፈቃድ ይሰጠዋል፡፡

6. የሕግ ማዕቀፎችና አስተዳደራዊ መዋቅሮች

በዚህ መመሪያ ውስጥ የተዘረዘሩትን አገልግሎቶች ለመሰጠትም ሆነ ክፍያዎችን ለማሰከፈል መነሻ የሆኑ የሕግ ማዕቀፎችና አስተዳደራዊ መዋቅሮች የሚከተሉት ናቸው፡፡

- በፌደራል መንግሥት የጸደቁ አዋጆችና ደንቦች
- የፌደራልና የክልል አካላት ተግባር ለመወሰን የወጣው አዋጅ ቁጥር 41/1985
- የደን ልማት፣ጥበቃና አጠቃቀም /አዋጅ ቁጥር 1065/2010
- የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአሰፈጻሚና የማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላት ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 64/2011

7 የፈቃድ ተቀባይ (ጠያቂው አካል) ተግባርና ኃላፊነት

የዛፍ/የዛፎች/ ባለቤት ማለት ዛፍ /ዛፎችን/ በራሱ ይዞታ ወይም ለመጠቀም በህግ (ኪራይ ወይም ሰጦታ) በተሰጠው ቦታ ላይ ያለማው ግለሰብ፣ ድርጅቶች፣ ማህበራት፣ መንግሥታዊ ወይም መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅቶች/ተቋማት/ ማለት ነው፡፡

ሀ. ጥያቄውን በፅሁፍ ማቅረብ አለበት፤

ለ. ህጋዊ የይዞታ ማሰረጃ ማቅረብ አለበት ፤

ሐ. የዛፎችን አይነትና ቁጥር መግለጽ አለበት፤

መ. የሚያዘዋወርበትን ወይም የሚቆርጥበትን ምክንያት እና ማሰረጃ ማቅረብ አለበት፤

ሠ. ሊቆረጥ የታሰበው ዛፍ በሁለት ግለሰቦች ወይም ድርጅቶች አዋሳኝ ከሆነ በጋራ ማመልከቻ ማቅረብ አለበት፤

ረ. የሁለቱም ወገን ስምምነት ከሌለ የፍ/ቤት ውሳኔ ኮፒ እያይዞ ማቅረብ አለበት፤

ሸ. ለኃይማኖት ተቋማት፣ ብዙሀን ማህበራትና መንግሥታዊ የልሆኑ ድርጅቶችን በተመለከተ የመቁረጥ ፍቃድ ጥያቄ ደብዳቤ እና ከሚመለከተው አካል የተጻፈ ባለቤትነት ማረጋገጫ ደብዳቤ መቅረብ አለበት፤

ቀ. ማንኛውም መንግሥታዊና መንግሥታዊ የልሆኑ ድርጅቶች እንዲሁም ግለሰቦች ዛፍ ለማዘዋወርና ለመቁረጥ የሚያቀርቡት የፍቃድ ጥያቄ ደብዳቤው /ማመልከቻው ወጪ የሆነበት ጊዜ ከአንድ ወር ያልበለጠ መሆን ይገባዋል፡፡

በ. ማንኛውም ዛፍ/ዛፎች/የመቁረጥም ሆነ የማዘዋወር ፈቃድ ከተፈቀደ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ተግባራዊ መሆን አለበት፤

8. የዛፍ መቁረጥና የማዘዋወር ፈቃድ ለመሰጠት ቅድሚያ ሊወሰዱ የሚገባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

❖ የሚቆረጠው ዛፍ፡-

ሀ. በጠያቂው ይዞታ ውስጥ መሆኑ መረጋገጥ አለበት፤

ለ. እንዲቆረጥ ጥያቄ የቀረበበት ዛፍ በንብረትና በሰው ህይወት ላይ አደጋ የሚያሰከትል መሆኑ ሲረጋገጥ፤

ሐ. የግንብና ቦይ መሰነጣጠቅ የሚያሰከትል መሆኑ ሲረጋገጥ፤

መ. ከአቀማመጥ የተነሳ በድንገተኛ አዉሎ ነፋስ ኃይል ተገፋቶ ቢወድቅ በሚከተሉት ላይ አደጋ እንደሚያሰከትል ከተረጋገጠ፡

- በሰው መኖሪያ ሕንፃ ቤት ፤
- በንግድ ቤቶች ፤
- በመንግሥትና የግል መሥሪያ ቤቶች ፤
- በሌሎች ንብረቶችና ሃብቶች ላይ፤
- ከመሬት በላይና በታች ባሉ የመንግሥት የመሰረተ ልማት አዉታሮች ላይ
- የህዝብና የግል መሰረት ልማት ተቋማት ላይ አደጋ እንደሚያሰከትል ሲረጋገጥ፤
- በወሳኝ፤ አሰራሊ እና አንገብጋቢ የመንግሥት እና የግል ፕሮጀክቶች ምክንያት ዛፎችን ማዘዋወር ወይም መቁረጥ አሰራሊ ነዉ ብሎ ኮሚሽኑ ሲያረጋግጥ፤
- በእድሜ መግፈት ወይም በበሽታ ምክንያት እድገቱ ሲገታ ወይም መድረቁ በኮሚሽኑ ሲረጋገጥ፤
- በወንዝ ዳርቻ የዉሃ ጥራት ፍሰት የሚቀንሱ ስለመሆናቸዉ ሲረጋገጥ፤
- ጥቅም ላይ ለመዋል መድረሱ ሲረጋገጥ፤

ሠ. የዛፉ የዕድሜ ደረጃ አገልግሎት ላይ ሊዉል የሚችልበት የዕድገት ደረጃ ላይ ሲደርስ፤

ረ. ዛፉ የዕድገት ደረጃዉን ጨርሶ ሲያረጅ፤

ሰ. የዛፍ የዕድሜ ደረጃዉ አገልግሎት ላይ ሲዉል የሚችልበት የዕድገት ደረጃ ላይ የደረሰ ዛፍ ሲቆረጥ ቆራጩ በምትኩ ሌሎች ተመሳሳይ ችግኞችን መትከል አለበት፤

ሸ. በዛፍ ቆረጣዉ ወይም ማዘዋወር ወቅት በመሠረተ ልማት ላይ ሚደርሰዉን ጉዳት መልሶ በማልማት የማስተካከል ግዴታ አለበት፤

9. የዛፍ መቁረጥ እና ለማዘዋወር ፈቃድ የሚሰጥባቸዉ መሰፈርቶች

ሀ. ቁጥራቸዉ ከ1-50 የሚደርሱ ዛፎችን ለማዘዋወርና ለመቁረጥ የፈቃድ ጥያቄዉ የሚቀርበዉ ለወረዳ አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ፅ/ቤት ሆኖ መልሱም እዚያዉ ይሰጣል፡፡

ለ. ቁጥራቸዉ ከ51-100 የሚደርሱ ዛፎችን ለማዘዋወርና የመቁረጥ ፈቃድ ጥያቄ ለክፍል ከተማዉ አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ፅ/ቤት ሆኖ መልሱም እዚያዉ የሚሰጥ የሆናል፡፡

ሐ. ቁጥራቸዉ ከ100 በላይ የሚሆኑ ዛፎችን የማዘዋወርና የመቁረጥ ፍቃድ ጥያቄ የሚቀርበዉም ሆነ የሚሰጠዉ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን ዋናዉ መ/ቤት ብቻ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

1. የመመሪያዉ አሰራሊነት

ሀ. ሚዛኑን የተጠበቀ የተፈጥሮ ሃብት አጠቃቀም ሰርዓትን በማሰፈን ከዘርፉ ኢኮኖሚያዊ ጥቅሞችን ለማመንጨት ማስቻል፤

ለ. የዛፎችን ማዘዋወር፤ መቁረጥ እና ተያያዥ ጉዳዮችን ወጥ በሆነ መልኩ ለማስተዳደር

ሐ. ዛፎች በእድሜ መግፋት ወይም ባልተጋባ አስተዳደግ ወይም በአስገዳጅ የልማት ፕሮጀክቶች ወይም በሰው ህይወት፤ በመሰረተ ልማት፤ በንብረት ላይ አደጋ ያሰከትላል ተብሎ በታመነ ጊዜ በጥንቃቄ ለማሰወገድ ወይም ለማዛወር የሚያስችል ወጥ አሰራር በማስፈለግ፡፡

2. የዛፍ መቁረጥ እና ማዛወሪያ ጥያቄ ማስተናገድ

➤ አገልግሎቱ የሚወሰደው ጊዜ

ተ/ቁ	ዝርዝር	ጊዜ (ሰዓት)	ምርመራ
1	ለዛፍ/ዛፎች የባለቤትነት ማረጋገጫ ደብዳቤ ባለጉዳዩ እንዳቀረበ ቀጠሮ ይወሰዳል፤	1	ይህ ሰሌዳ የሚሰራው ለአንድ ሄ/ር በታች ለሆነ የደን ሲሆን ከዚያ በላይ ከሆነ እንደ ቦታው ተደራሽነትና አስቸጋሪነት የሚወሰን ይሆናል፤
2	በቀጠሮ አለት ባለሙያ መሰክ ላይ ጥናት ያደርጋል፤	7	
	የቢሮ ሰራ	7	
3	3.1 ከመሰክ በተሰበሰበው መረጃ መሰረት የዛፍን/ዛፎችን ይዘት ማሰላትና የልማት ክፍያ መወሰን፤	5	
	3.2 በጥናቱ መሰረት ባለጉዳዩ ክፍያውን እንዲፈፀምና የመቁረጥ ፈቃድ እንዲወሰድ ማደረግ፤	2	
	ጠቅላላ ጊዜ	15	

➤ አሰራር/መመሪያው/ የሚመለከታቸው አካላት

1. ማንኛውም በአረንጓዴ ክልል ውስጥ የሚገኙ መንግሥታዊ፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና ግለሰቦች እና ማህበራት
2. ከአረንጓዴክልል ካርታ ውጪ ያሉ ድርጅቶችና ግለሰቦች
3. ትምህርት ቤቶች
4. የሀይማኖት ተቋማት፣ ህዝባዊና መንግሥታዊ ድርጅቶች
5. የብዙሀኑ ማህበራት... ወዘተ

3. የባለጉዳይ መስተንግዶ

ሀ. ደብዳቤው ለኮሚሽኑ፣ ለክፍለ ከተማ ወይም ለወረዳ አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ፅ/ቤት በደረሰ ቀን በእለቱ ለባለጉዳዩ ቀጠሮ ይሰጠዋል፡፡

ለ. በቀጠሮው ቀን ባለሙያ ዛፉ በሚገኝበት ቦታ በመገኘት የቴክኒክ ጥናት ያካሂዳል፡፡

ሐ. ጥናቱ የሚወሰደው ጊዜ እንደ ዛፎች ብዛት ይወሰናል፡፡ ይኸውም የጥናቱ ቦታ ከአንድ ሄክታር በታች ከሆነ ጥናቱ በአንድ ቀን ይጠናቀቃል፤

መ. ጥናቱ/መረጃው ከተሰበሰበ በኋላ መረጃውን በማጠናከርና ሂሰቡን በማሰላት የሮያሊቲ ክፍያ ማሰከፈልና የፈቃድ ደብዳቤ አዘጋጅቶ ለባለጉዳይ ለመሰጠት በአንድ ቀን ይጠናቀቃል፤

4. የሮያሊቲ ክፍያ አከፋፈል

የሮያሊቲ ክፍያ ዓላማ መንግሥት ክፍያው በሚሰበሰበው ገንዘብ በተለያዩ መንገዶች የአረንጓዴ ልማቱን ቀጣይነት ማረጋገጥ ነው፡፡

በመሆኑም መንግሥት ለአረንጓዴ የልማት ሰራ ግብዓቶችና የደን ሰርዓተ ምህዳር መስተጋብር ተጠብቆ ጠቀሜታ እንዲሰጥ ለማድረግ የሚያወጣቸውን ልዩ ልዩ ወጪዎች ግምት ውስጥ በማስገባት ቀድሞ ሲከፈል ሲከፈል በነበረው ላይ መጠነኛ ማስተካከያ ተደርጎ ክፍያው ክፍያው ቀጥሎ በተመለከተው አግባብ እንዲፈፀም ተወስኗል፡፡

የዛፍ መቁረጥ እና የዛፍ ማዛወር የሮያሊቲ ክፍያ ሰንጠረዥ

ሰንጠረዥ አንድ

የዛፍ መቀረጥ ርያሊቲ ክፍያ ሰሌዳ

የዛፍ ዝርያ	የርያሊቲ ክፍያ ሰሌዳ
የወጪ የዛፍ ዝርያ (ባህር ዛፍ፣ ግራፊክስ፣ ሳሊን፣ ኦሜድላ፣ ሸወሸዌ. . . ወዘተ)	ከመቶ ሀያ (20%)
አገር በቀል የዛፍ ዝርያዎች (ኮሶ፣ ወይራ፣ የአበሻ ጥድ፣ ብርብራ፣ ዝግባ፣ የአበሻ ግራር... ወዘተ)	ከመቶ ሰላሳ(30%)

ስንጠረዥ ሁለት

የዛፍ ማዘዋወር ርያሊቲ ክፍያ ሰሌዳ

መነሻዎች ከአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ክልል ውጭ ወደሌሎች የሀገሪቱ ክልሎች በታመነባችሁ ምክንያቶች የዛፍ ማዘዋወር ሰራ በሚከናወንበት ጊዜ አንዲሁም ከህዝብ መገልገያ ሰፍራዎች ወደ ማህበራት ወይም ድርጅቶች ወይም በታመነባችሁ የግል ፕሮጀክቶች ይዞታ በሚዘዋወሩበት ጊዜ፤

የዛፍ ዝርያ	የርያሊቲ ክፍያ
የሀገር ውስጥ መለሰተኛ ታዲራ ዛፎች	ከሶስት እስከ አምሳት አመት ዕድሜ
	ከአምሳት አመት በላይ
የውጭ ሀገር መለሰተኛ ታዲራ ዛፎች	ከሰድስት ወር በላይ ዕድሜ ለሆናቸው

ክፍል ሶስት

1. የተከለከሉ ድርጊቶች (ተግባራት)

ሀ. ማንኛውም ሰዉ ባለይዞታውን ጨምሮ በኮሚሽኑና በሥሩ በሚገኙ የመዋቅር እርከኖች ሁኔታዉ ተጠንቶ እና ተረጋግጦ ከሚሰጠዉ ፈቃድ ውጪ ዛፎችን መቀረጥ አይችልም፤

ለ. ማንኛውም ባለይዞታ ራሱ ተክሎ ያለማቸውን በማጥፋት ላይ የሚገኝ የዛፍ ዝርያዎችን በኮሚሽኑና በሥሩ በሚገኙ የአስተዳደር መዋቅሮች ተረጋግጦ ፈቃድ ሣያገኝ መቀረጥ አይችልም፤

2. ቅጣት

በደን ልማት፣ ጥበቃና አጠቃቀም አዋጅ ቁጥር 1065/2018 ላይ በተደነገገው መሰረት በዚህ መመሪያ ላይ የተጠቀሱትን የተከለከሉ ድርጊቶች ተላልፎ የተገኘ ማንኛውም ሰዉ የደን ዉጤቱ መወረሱ እንደተጠበቀ ሆኖ ከአንድ አመት በማያንሰና ከአመት በማይበልጥ ፅኑ እስራት እና ከአሰር ሺህ እስከ ሃያ ሺህ ብር በሚደርሰ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል፡፡

3. ተፈጻሚነት የሌላቸዉ ህጎች

ይህንን መመሪያ የሚቃረን ማንኛውም ልማዳዊ አሰራር በዚህ መመሪያ ላይ የተደነገጉትን ጉዳዮች በተመለከተ ተፈጻሚነት አይኖረዉም፡፡

4. መመሪያዉ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ የአፈጻጸም መመሪያ በልዩ ሁኔታ በኮሚሽን መሰረያ ቤቱ ታይቶ ከጸደቀበት ከሰኔ 18 ቀን 2012 ዓ.ም ጀምሮ የጸና ይሆናል፡፡

